

WYROBY LAKIEROWE	NORMA BRANŻOWA	BN-84
	Farby emulsyjne do wymalowań wewnętrznych	6117-05
		Grupa katalogowa 1024

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są farby emulsyjne do wymalowań wewnętrznych zawierające w swoim składzie pigmenty i obciążniki w dyspersji wodnej polioctanu winylu z dodatkiem zmiękczaczy oraz środków zwilżających i stabilizujących.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Farby emulsyjne do wymalowań wewnętrznych stosuje się do malowania przedmiotów niemetalowych, obiektów budowlanych, betonu, tynku, drewna itp. wewnątrz budynków.

A — farba emulsyjna do wymalowań wewnętrznych Polinak biała,

B — farby emulsyjne do wymalowań wewnętrznych.

2.2. Przykład oznaczenia

a) farby rodzaju A:

FARBA EMULSYJNA DO WYMALOWAŃ WEWNĘTRZNYCH
POLINAK BIAŁA

BN-84/6117-05 KTM 1316-150-210-108

b) farby rodzaju B żółtej jasnej:

FARBA EMULSYJNA DO WYMALOWAŃ WEWNĘTRZNYCH
ŻÓŁTA JASNA

BN-84/6117-05 KTM 1316-150-241-110

2. OZNACZENIE

2.1. Rodzaje. W zależności od składu recepturowego rozróżnia się następujące rodzaje farb:

3. WYMAGANIA I BADANIA

3.1. Zestawienie wymagań i metody badań

Wymagania		Metody badań według
a) Wstępne próby techniczne	zgodnie z PN-72/C-81503	
— pozostałość na sicie o boku oczka kwadratowego 0,063 mm, % mas., najwyżej	1,0	PN-81/C-81505
b) Czas wypływu (lepkość umowna) mierzony kubkiem o średnicy otworu wypływowego 4 mm, s, co najmniej	12	PN-81/C-81508 Metoda B
c) Gęstość, g/cm ³ , najwyżej	1,5	PN-82/C-81551 Metoda B
d) Zdolność rozcieńczania wodą	zupełna	3.6.1
e) Zawartość substancji lotnych, % mas., najwyżej	55	PN-84/C-81512
f) Roztarcie pigmentów, μm, najwyżej	100	BN-78/6110-09
g) Czas schnięcia powłoki w temperaturze 20 ±2°C i wilgotności względnej powietrza 65 ±5% do uzyskania 5 stopnia wyschnięcia, h, najwyżej	3	PN-79/C-81519
h) Krycie jakościowe, stopień		PN-70/C-81536
— dla farb białych	IV	
— dla farb kolorowych	III	
i) Wygląd i barwa powłoki	powłoka gładka, matowa, bez spękań, barwa zgodna z odpowiednim wzorcem ¹⁾ , z wyjątkiem białej	3.6.2
j) Odporność powłoki na tarcie na sucho	wytrzymuje próbę	3.6.3
k) Przyczepność	wytrzymuje próbę	3.6.4
l) Odporność powłoki na szorowanie, liczba posuwów szczotki, co najmniej		3.6.5
— dla farby rodzaju A	100	
— dla farby rodzaju B	150	

¹⁾ Patrz Informacje dodatkowe p. 2.

Zgłoszona przez Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb
Ustanowiona przez Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego dnia 12 lipca 1984 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1985 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 4/1985 poz. 8)

3.2. Trwałość. Farby emulsyjne do wymalowań wewnętrznych powinny odpowiadać wymaganiom normy w ciągu 6 miesięcy, licząc od daty produkcji.

3.3. Program badań

3.3.1. Badania pełne polegają na sprawdzeniu zgodności z wszystkimi wymaganiami wymienionymi w 3.1. Badania należy wykonywać 3 razy w roku, przy każdej zmianie stosowanych surowców i metod technologicznych mogących mieć wpływ na wyniki badań oraz w przypadku badań rozjemczych.

3.3.2. Badania niepełne polegają na sprawdzeniu zgodności z wymaganiami wymienionymi w 3.1a) ÷ d) i f) ÷ i).

Badania te należy wykonywać dla każdej partii wyrobu.

3.4. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej wykonywać wg PN-74/C-81500, po przeprowadzeniu wstępnych prób technicznych wg PN-72/C-81503.

3.5. Przygotowanie powłok do badań

3.5.1. Przygotowanie wyrobu. Badaną farbę należy starannie wymieszać, rozcieńczyć do lepkości umownej $12 \div 15$ s, mierzonej kubkiem o średnicy otworu wpływowego 4 mm zgodnie z PN-81/C-81508 metodą B. Następnie wyrób przesączyć przez sito 100 oczek/cm².

3.5.2. Przygotowanie płytek do badań. Następujące płytki należy przygotować zgodnie z PN-74/C-81513:

— 3 płytki ze szkła okiennego do oznaczenia czasu schnięcia.

— 9 płytek z zaprawy cementowo-wapiennej do badania wyglądu powłoki, odporności na tarcie i przyczepności.

— 3 płytki z drewna iglastego do badania odporności na szorowanie.

3.5.3. Wykonanie powłok. Płytki przygotowane wg 3.5.2 pomalować badanym wyrobem dwukrotnie równomierną warstwą, krzyżowo za pomocą pędzla zgodnie z PN-79/C-81514.

Drugą warstwę nakładać w momencie, gdy pierwsza warstwa osiągnie 5 stopień wyschnięcia zgodnie z 3.1g).

Całość suszyć w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$ i wilgotności względnej powietrza $65 \pm 5\%$ do osiągnięcia 5 stopnia wyschnięcia. Powłoka powinna mieć grubość $60 \div 90 \mu\text{m}$. Do oznaczania krycia jakościowego grubość powłoki jednowarstwowej powinna wynosić $45 \mu\text{m}$. Płytki drewniane przed malowaniem zwilżyć wodą, po czym nadmiar wody usunąć ściereczką.

3.5.4. Aklimatyzacja powłok. Powłoki otrzymane wg 3.5.3 przed wykonaniem badań aklimatyzować zgodnie z PN-66/C-81510 przez 72 h w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$ i wilgotności względnej powietrza $65 \pm 5\%$.

3.5.5. Pomiar grubości powłok przeprowadzić przyrządem zapewniającym dokładność pomiaru do 10% grubości powłoki.

3.6. Opis badań

3.6.1. Badanie zdolności rozcieńczania wodą. Do 25 cm³ badanej farby dodać 25 cm³ wody pitnej i całość starannie wymieszać. Wyrób należy uznać za zgodny

z wymaganiami normy, jeżeli nie nastąpiło wytrącenie składników stałych lub rozwarstwienie mieszaniny.

3.6.2. Określenie wyglądu i barwy powłoki. Ocenę przeprowadzić nieuzbrojonym okiem w rozproszonym świetle dziennym i na powłokach przygotowanych na płytkach z zaprawy cementowo-wapiennej zgodnie z 3.5.3. Wygląd i barwa powłoki powinna spełniać wymagania określone w 3.1i).

3.6.3. Badanie odporności powłok na tarcie na sucho. Powłokę przygotowaną na płytce z zaprawy cementowo-wapiennej zgodnie z 3.5.3 i aklimatyzowaną wg 3.5.4 przetrzeć pięciokrotnie skrawkiem tkaniny bawełnianej. Dopuszcza się nieznaczne ślady pigmentu na tkaninie, a powłoka powinna pozostać bez zmian.

3.6.4. Badanie przyczepności powłok. Na powłoce przygotowanej na płytce cementowo-wapiennej wg 3.5.3 i aklimatyzowanej wg 3.5.4 wykonać ostrym nożykiem 10 równoległych nacięć do podłoża w odstępach co 5 mm. Następnie wykonać takie same nacięcia pod kątem 90° w stosunku do poprzednich. Rysy nie powinny mieć brzegów szarpanych. Badaną farbę należy uznać za odpowiadającą normie, jeżeli utworzone wskutek nacięcia kwadraty przylegają do podłoża i nie odpadają przy dwukrotnym przesuwaniu na krzyż pędzlem.

3.6.5. Badanie odporności powłoki na szorowanie

3.6.5.1. Przyrząd do badań wg BN-75/6110-07 składa się z metalowej podstawy, do której jest przymocowany silnik elektryczny z przekładnią ślimakową. Silnik przez mechanizm korbowy napędza suwak z umocowaną szczoteczką stylonową. Liczba posuwów wynosi 60/min i jest zliczana przez licznik elektromechaniczny wmontowany w aparat.

3.6.5.2. Wykonanie badania. Płytkę z drewna iglastego przygotowaną zgodnie z 3.5.3 i aklimatyzowaną wg 3.5.4 zamocować na stoliku przyrządu. Na płytkę nałożyć 1-procentowy roztwór mydła, a następnie uruchomić mechanizm korbowy wprawiający w ruch posuwisto-zwrotny szczoteczkę stylonową, na którą nałożyć obciążnik o masie 90 g. Oznaczanie prowadzi się na 3 powłokach do osiągnięcia liczby posuwów wg 3.1i). Żadna z trzech powłok nie powinna wykazywać prześwitów podłoża.

3.7. Zaświadczenie wytwórcy o wynikach badań. Wytwórca jest obowiązany dostarczyć odbiorcy orzeczenie kontroli o jakości wyrobu.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Farby emulsyjne do wymalowań wewnętrznych należy pakować zgodnie z PN-73/C-81400 w pudełko o przekroju okrągłym z wieczkiem wciskanym pojemności $0,5 \div 5,0 \text{ dm}^3$, a także inne opakowania z dodatkową wkładką polietylenową, uzgodnione pomiędzy producentem i odbiorcą, zabezpieczające wyrób w sposób właściwy, i zgodne z systemem wymiarowym opakowań wg PN-78/O-79021.

4.2. Przechowywanie i transport — zgodnie z PN-73/C-81400.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Pilawskie Zakłady Farb i Lakierów.

2. Normy i dokumenty związane

PN-73/C-81400 Wyroby lakierowe. Pakowanie, przechowywanie i transport

PN-74/C-81500 Wyroby lakierowe. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej.

PN-72/C-81503 Wyroby lakierowe. Wstępne próby techniczne

PN-81/C-81508 Oznaczanie czasu wypływu wyrobów lakierowych i farb graficznych kubkami wypływowymi (lepkość umowna)

PN-66/C-81510 Wyroby lakierowe. Warunki aklimatyzacji powłok do badań

PN-74/C-81513 Wyroby lakierowe. Płytki do badań

PN-79/C-81514 Wyroby lakierowe. Sposoby otrzymywania powłok do badań

PN-78/O-79021 Opakowania. System wymiarowy

PN-75/6110-07 Wyroby lakierowe. Badania szlifowania powłok

Pozostałe normy związane podano w tablicy wg 3.1.

Wzorce kolorów Pilawskich Zakładów Farb i Lakierów.

4. Autor projektu normy — Wiesław Jakubiak — POLIFARB Pilawa.

87 **BN-84/6117-05 Farby emulsyjne do wymalowań wewnętrznych**
1024

zmiana 1
85.01.09

Dopisuje się punkt 3.8 o treści:

3.8. Wymagania higieniczne. Wyrób wymaga oceny higienicznej, w zakresie możliwości stosowania w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi, dokonywanej przez Państwowy Zakład Higieny lub Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej dla danej receptury i technologii produkcji.

Po uzyskaniu oceny higienicznej producent powinien informować odbiorców wyrobu o zawartości substancji toksycznych w wydawanych świadectwach jakości wyrobów.

(Biuletyn PKNMiJ nr 11—12/85 poz. 103)